GEMEENTE SEVENUM

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding

2. Bodemgesteldheid

3. Grondgebruik

3.1 Agrarisch
3.2 Niet-agrarisch

4. Infrastructuur

4.1 Wegen
4.2 Waterlopen
4.3 Spoorwegen, tramlijnen en smalsporen

5. De gemeente Sevenum, nederzettingen

5.1 Kernen in de gemeente Sevenum
5.2 Overige kernen

6. Conclusies

Literatuurlijst

Kaartmateriaal

Gemeentebeschrijving Sevenum

1. Inleiding

1.1 Gemeente Sevenum
p.a. Raadhuisplein 1
5975 BK Sevenum
Provincie Limburg
Inventarisatiegebied Limburgs Peelgebied
Aantal inwoners : 6.810 (1-7-1989)
Oppervlakte : 49,33 km2
Nederzettingen : Evertsoord, De Hees, Kronenberg, Most, Sevenum, Steeg, Tongerlo, Ulfterhoek, Vinkepas, De Vorst.

1.2 De gemeente Sevenum, behorend tot het inventarisatiegebied Limburgs Peelgebied, grenst in het noorden aan de gemeente Horst (inventarisatiegebied Limburgs Peelgebied). Ten zuiden van Sevenum ligt de gemeente Maasbree, en in de zuidwesthoek de gemeente Helden. Beide gemeenten worden tot het inventarisatiegebied Limburgs Peelgebied gerekend. De gemeente Grubbenvorst (inventarisatiegebied Maasvallei) begrenst de gemeente in het oosten. De westelijke gemeentegrens valt samen met de provinciale grens tussen Limburg en Noord-Brabant.
Tot 1836 behoorde Sevenum tot de gemeente Horst, pas sinds dat jaar is Sevenum een zelfstandige gemeente. De Sevenumse gemeentegrenzen zijn in de periode 1850-1940 niet gewijzigd.

2. Bodemgesteldheid

De bodem van de gemeente Sevenum heeft in noord-zuid richting een maximale lengte van ruim 5 kilometer, in oost-west richting een breedte van ruim 12,5 kilometer. Binnen de gemeentegrenzen van Sevenum zijn een drietal bodemtypen aanwijsbaar. In het oostelijk deel ligt een brede strook hogere zandgronden, in het midden een smalle strook lagere zandgrond en in het westelijk deel der gemeente een brede strook Peelgebied.
Meer in detail ziet het beeld er als volgt uit. De kern Sevenum is gelegen in het oostelijk deel der gemeente op de hogere zandgrond. In het dal van de Grote Molenbeek aan de oostzijde van deze kern bevinden zich klei-afzettingen. Het gebied met hogere zandgrond wordt aan de westzijde begrensd door een gebied met stuifzandheuvels en vlakke stuifzandachtige gebieden. De kern Kronenberg in het noordelijk deel van de gemeente ligt op de rand van de middellage zandgrond in het noorden en de hogere zandgrond in het zuiden. Het westelijk deel van de gemeente bestaat voor een groot deel uit geëgaliseerde veenontginningsgebieden. In dit gebied ligt de kern Evertsoord. Langs de provinciegrens met Noord-Brabant bevindt zich een brede strook deels ontgonnen en deels niet ontgonnen hoogveengebied. Dit laatste gebied is in zijn geheel aangewezen als een gebied met zeer waardevolle natuurwaarden.

Het grondgebied van de gemeente Sevenum ligt tussen 25 en 32 meter +NAP.

3. Bodemgebruik

3.1 Agrarisch

De agrarische sector speelde in de periode 1850-1940 een overheersende rol op het grondgebied van de huidige gemeente Sevenum. In de landbouwgeschiedenis wordt Sevenum samen met de gemeente Venray tot de noordelijke Peel gerekend. Rond 1850 besloegen de woeste gronden hier niet minder dan 68 % van de totale oppervlakte. Het gemengde bedrijf was overheersend. Het bouwland besloeg 16% van de oppervlakte, het wei- en hooiland 12,5 %. Het overige deel was bedekt met bos. Einde negentiende eeuw ging Sevenum zich meer op de veeteelt oriënteren. Rond 1910 was de streek rond Sevenum een belangrijk pluimveegebied.

De Tranchotkaarten uit het eerste kwart van de negentiende eeuw en de topografische kaarten uit 1934 bevestigen het beeld van enerzijds veel woeste gronden, en anderzijds het toenemend belang van de veehouderij. Met dit kaartmateriaal is het tevens mogelijk de ontwikkeling van het agrarisch bodemgebruik in bovengenoemde periode globaal te volgen. De uiterste oostpunt van de gemeente werd in beslag genomen door de Scholtesen Heide , een heidegebied met hierin tal van vennen. Langs de kronkelende Grote Molenbeek aan de oostzijde van de kern Sevenum lagen kleine percelen weiland . Deze werden door heggen van elkaar gescheiden. De kern Sevenum lag centraal tussen een drietal grotere landbouwgebieden. Deze landbouwgebieden werden gescheiden door bebouwingslinten met aansluitend kleine boomgaarden en moestuinen. Aan de zuidzijde werden de landbouwgebieden begrensd door de Grote Molenbeek die in het moerasgebied ten zuidwesten van Sevenum ontsprong. Ten noordwesten van deze kern lag een opvallend rechthoekig weilandgebied genaamd De Papenbemd.
Het overige midden- en westelijk deel van de gemeente werd geheel in beslag genomen door uitgestrekte heidevelden, moerassen en grote vennen.

Ruim een eeuw later was de organisatie van het agrarisch bodemgebruik in de gemeente Sevenum ingrijpend gewijzigd. Een en ander was het gevolg van de grootschalige ontginningen.

Nadat de woeste gronden op basis van Franse wetgeving in het eerste kwart van de negentiende eeuw in handen van de gemeenten waren gekomen werd vanaf 1825 een deel van deze gronden aan particulieren verkocht. Na 1870 kwamen de ontginningen echt op gang. In het laatste kwart van de negentiende eeuw werden in Sevenum honderden hectares woeste gronden ontgonnen en voor een groot deel in bos omgezet. De grote Peelontginner Van der Griendt kocht ook gronden aan van de gemeente Sevenum.
Het heidegebied in de oostpunt van de gemeente was vrijwel geheel omgezet in weiland. Langs de Grote Molenbeek lagen weilanden. Het moerasgebied ten zuidwesten van de kern Sevenum was geheel ontgonnen en werd gebruikt als bouw- en weiland. De grootste veranderingen waren opgetreden in het midden en westelijk deel van de gemeente. In het middendeel was de heide vrijwel geheel ontgonnen en was op grote schaal naaldhout aangeplant. Voorts was een ander gedeelte omgezet in bouw- en weiland. In het westelijk deel van gemeente waren de heide, de moerassen en kleine vennen nog volop aanwezig. Enkel in de noordwesthoek was een begin gemaakt met de aanleg van een afwateringskanaaltje en was een net van rechte wegen aangelegd.

Het huidig agrarisch bodemgebruik ziet er globaal als volgt uit. In de oostpunt van de gemeente ligt een gebied met nattere weilanden aan de westzijde begrensd door een grootschalig landbouwgebied. Langs de Grote Molenbeek ten zuiden en ten oosten van de kern Sevenum liggen vochtige weilanden. Aan de westzijde van Sevenum is een groot oud-bouwlandgebied met velden voorzien van randbebouwing gesitueerd. Ten noordwesten van de kern Sevenum ligt een broekbos.
Het middendeel van de gemeente wordt voor een groot deel in beslag genomen door naaldbossen. Aan de noordzijde rond de kern Kronenberg ligt een gebied met intensieve land- en tuinbouw. Aan de noord- en zuidzijde van het grote bosgebied liggen kleinschalige landbouwgebieden. Verder westelijk liggen grootschalige landbouwgebieden. Het westelijk gedeelte van de gemeente wordt gevormd door het Peelgebied. Een deel bestaat uit grootschalig landbouwgebied met bebouwing. Langs de provinciale grens met Noord-Brabant ligt de Mariapeel bestaande uit niet- en deels ontgonnen hoogveen.

Omtrent de verkavelingssituatie begin negentiende eeuw kan worden geconstateerd dat de weidegronden over het algemeen waren verdeeld in kleine percelen terwijl de akkers van grotere omvang waren. De topografische kaarten van 1935 tonen onder meer de omvangrijke ontginningsgebieden in de gemeente Sevenum.
Een rechtlijnig patroon van wegen en paden is herkenbaar in de uitgestrekte bossen in het middendeel van de gemeente, dit geldt eveneens voor de hier gelgen akker- en weilanden. Akkers en weilanden zijn van grotere omvang.

3.2 Niet agrarisch

- turf- en turfstrooiselwinning
De niet-agrarische activiteiten in de gemeente Sevenum waren van oudsher niet erg uitgebreid. De turfwinning was van enige importantie. In de tachtiger jaren van de negentiende eeuw ontstond de grote "boom" in de veenderij. O.a. de gemeente Sevenum verkocht of verpachtte in deze tijd herhaaldelijk veengronden aan de Maatschappij Van De Griendt die verantwoordelijk was voor een groot deel van de ontginningen en turfstekerij in dit gebied. De kern Evertsoord in de westelijk deel van de gemeente ontstond in de dertiger jaren van de twintigste eeuw als gevolg van de toegenomen werkzaamheden rond de ontginning van de Peel. Deze kern werd genoemd naar de familie Evers die generaties lang de burgemeesters van Sevenum leverde.

- Steenkool
Tussen 7-10-1913 en 2-1-1915 zocht de Rijksopsporingsdienst in Sevenum naar de aanwezigheid van steenkool. Bij alle boringen met positief resultaat werd alleen de bovenste kolenlaag onderzocht (Bovencarboon). De basis der lagen bereikte men niet. Men ging niet over tot exploitatie aangezien in Zuid-Limburg nog grote hoeveelheden aanwezig waren die bovendien gemakkelijk te delven waren.

4. Infrastructuur

4.1 Wegen

Het wegennet van de gemeente Sevenum was in het eerste kwart van de negentiende eeuw weinig ontwikkeld. Vanuit de kern Sevenum liep een onverharde weg in westelijke richting, de zgn. Heesstraat, die vrij snel overging in een net van kronkelende paden door de onontgonnen Peel. Een tweede weg liep in zuidelijke richting naar de gemeente Maasbree. Een derde route liep in noordelijke richting naar de gemeente Horst. Tenslotte liep er nog een weg in oostelijke richting die eveneens overging in een padenstelsel door de Scholtesen Heide. Naast deze vier wegen waren er nog diverse andere verbindingen, eveneens onverhard, die het ontgonnen deel van de gemeente doorkruisten. Deze wegen waren van puur lokaal belang en bestonden vaak uit niet meer dan smalle zandige karresporen. De onontgonnen heide- en moerasgebieden in het oostelijk en westelijk deel van de gemeente vormden destijds grote obstakels voor de aanleg van een uitgebreid en beter begaanbaar wegennet.

In 1867 was op Sevenums grondgebied slechts een gedeelte van de weg vanuit de kern Sevenum in noordelijke richting verhard nl. het gedeelte vanuit deze kern tot aan de spoorwegovergang van de lijn Venlo-Helmond. Deze spoorlijn was in 1866 gereedgekomen. Nabij deze spoorwegovergang was tevens een halteplaats. De overige verbindingen waren onverhard. Voor een drietal wegen in oostelijke richting wordt aangegeven dat het wegen naar Lottum, Grubbenvorst en Venlo betrof. Enkele onverharde wegen in westelijke richting waren iets verder doorgetrokken in de Peel.

De topografische kaarten van 1935 tonen zowel een wegennet waarvan de verharding is toegenomen als een uitbreiding van het onverharde wegennet. Vanuit de kern Sevenum liep een verharde weg in noordoostelijke richting naar de gemeente Grubbenvorst. Een andere verharde weg liep in zuidoostelijke richting naar de gemeente Maasbree. Een weg in zuidwestelijke richting naar de gemeente Helden was eveneens verhard. Hetzelfde gold voor een gedeelte van de weg in westelijke richting naar de Peel. De weg in noordelijke richting naar de gemeente Horst was in 1934 eveneens verhard.

Deze hoofdwegen waren op enkele plaatsen verbonden door geheel of gedeeltelijk verharde wegen. Het onverharde wegennet in het westelijk deel van de gemeente vertoonde m.n. in de ontgonnen gedeelten een opvallend rechtlijnig patroon.

4.2 Waterlopen

De voornaamste waterlopen in de gemeente Sevenum in 1935 waren de Grote Molenbeek en de Blakterbeek. De Grote Molenbeek ontsprong ten zuidwesten van de kern Sevenum en stroomde vervolgens in oostelijke richting, boog af in noordelijke richting en passeerde de kern Sevenum aan de oostzijde. De beek vervolgde haar weg in noordoostelijke richting naar de gemeente Horst. De Blakterbeek doorstroomde het noordwestelijk deel van de gemeente. Naast deze natuurlijke waterlopen kende de gemeente nog enkele kunstmatige waterlopen die waren aangelegd in verband met de grootschalige ontginningen in de het westelijk deel van de gemeente.
Het zuidwestelijk deel van de gemeente Sevenum werd doorsneden door de Wertumerloop met een aftakking in noordelijke richting genaamd de Nieuwe Peelloop. Daarnaast waren er nog enkele naamloze afwateringskanaaltjes in het noordwestelijk deel van de gemeente.
Langs het traject van de spoorlijn Venlo- Helmond werd begin twintigste eeuw de Noordersloot aangelegd. Deze was eveneens bedoeld voor afwatering van de Peel.
Het grondgebied van de gemeente ressorteert onder het Waterschap Noord-Limburg.

4.3 Spoorlijnen en tramlijnen.

De noordoosthoek van de gemeente Sevenum wordt sinds 1866 doorsneden door de spoorlijn Venlo-Deurne- Helmond. Op het grondgebied van de gemeente Horst, vlakbij de gemeentegrens met Sevenum, kwam een halteplaats en later het station Horst- Sevenum.
De gemeente Sevenum kende geen tram- of smalspoorlijnen.

5. De gemeente Sevenum, nederzettingen.

5.1 Sevenum

De kern Sevenum kan in haar oorspronkelijke vorm worden gekarakteriseerd als een lineaire nederzetting. Naarmate men nederzettingen stichtte die verder verwijderd waren van het Maasdal en van de paar grotere gebieden met goede landbouwgronden in het binnenland moest men rekening houden met een steeds sterkere afwisseling in bodemgesteldheid op kleine schaal. Aldus ontstonden om de moederdorpen gehuchten aan netwerken van kronkelende wegen, die op de plaatsen van samenkomst weer driehoekige "pleintjes" vormden. Deze structuren waarbij spinachtige lintbebouwingen tussen centrale agrarische gebiedjes en het woeste achterland groeiden zoals ook in Sevenum, was tevens kenmerkend voor de Brabantse zandgronden.
Begin negentiende eeuw lag de in omvang bescheiden bebouwing van Sevenum langs een tweetal wegen nl. de weg vanuit de gemeente Horst in zuidelijke richting door de kern Sevenum en vervolgens in westelijke richting naar de Peel. De tweede weg was een aftakking in zuidelijke richting van bovengenoemde weg naar de gemeente Maasbree.
De kern Kronenberg wordt op de Tranchotkaart vermeldt als Croonenberg en bestond uit enige bebouwing gelegen op de grens van de landbouwgronden en het heidegebied westelijk van Sevenum. Deze kern dankte haar ontstaan aan de veenexploitatie.
In 1819 telde de gemeente Horst waartoe Sevenum tot 1836 behoorde een oliemolen en een wasbleekerij. Rond 1835 telde Horst inclusief Sevenum 4725 inwoners, 825 huizen, twee kerken, een gemeentehuis en drie scholen. In 1856 maakte de olieslagerij Thijssen in Sevenum gebruik van een stoommachine.
Rond 1850 was de kern Sevenum wat de omvang van de bebouwing betreft niet wezenlijk veranderd. Wel had enige verdichting van bebouwing plaatsgevonden. Kaartmateriaal rond deze tijd vervaardigd maakt melding van de aanwezigheid van een viertal kapellen in en rond de kern Sevenum. De kern Kronenberg had eveneens een geringe groei doorgemaakt.

Tussen 1850 en 1940 vond in de kern Sevenum een duidelijke toename van de bebouwing plaats. Langs de wegen vanuit de kern Sevenum in noordelijke, noordoostelijke,

zuidelijke en zuidwestelijke en westelijke richting was nieuwe bebouwing ontstaan of had een uitbreiding van de reeds aanwezige bebouwing plaatsgevonden. De toename langs de wegen in noordelijke en noordwestelijke richting was mogelijk positief beïnvloed door de komst van de spoorlijn Venlo-Helmond die hier het grondgebied van de gemeente doorsneed. Kaartmateriaal rond 1935 vervaardigd maakt melding van de aanwezigheid van een RK-kerk, een school en een viertal kapellen in en rond de kern Sevenum. De kern Kronenberg had eveneens enige groei doorgemaakt en beschikte thans over een eigen RK-kerk en een schoolgebouw. Daarnaast bevond zich nog een kapel in deze kern.
De gemeente kende enige nijverheid gericht op de plaastelijke afzet. In 1866 waren er vier bierbrouwerijen, in 1913 nog drie. In 1905 werd te Sevenum een Boerenleenbank opgericht. Het inwonertal bedroeg in 1899 2111 en in 1909 2191.

5.2 De gemeente Sevenum bevatte in de periode 1850-1940 vrij veel verspreide bebouwing. Deze was gelegen langs de eerder genoemde wegen. Zo lagen langs de weg in zuidelijke richting rond 1850 de buurtschappen Hoxkoul, Schnelkestraat en Agterste Steg. Langs de weg in noordwestelijke richting lag Steinhagen. Deze buurtschappen bestonden waarschijnlijk uit niet veel meer dan enkele boerderijen.

Kaartmateriaal rond 1935 vervaardigd toont een geringe toename van de bebouwing in de genoemde buurtschappen. Van de kern Evertsoord die einde jaren dertig in het westelijk deel van de gemeente werd gesticht wordt in 1935 nog geen melding gemaakt. Deze kern ontstond als gevolg van de turf- en turfstrooiselproduktie.

5.3 Nederzettingen na 1940

In de periode na 1945 vonden in de kern Sevenum op vrij grote schaal uitbreidingen plaats. Aan de noordwest- en zuidwestzijde van deze kern werden enkele nieuwe woonwijken gebouwd. De kern Kronenberg vertoonde slechts een geringe groei. De kern Evertsoord in het westelijk deel van de gemeente bestaat thans uit een bebouwingslint dat van zuid naar noord het landbouwgebied doorsnijdt. Halverwege de doorgaande weg ligt het voormalig kloostercomplex Maria-ter-Peel.
De verspreide bebouwing laat een lichte toename zien.

De gemeente Sevenum kan als volgt worden gekenschetst. De kern Sevenum kent enige kleinschalige industrie en land- en tuinbouw. Daarnaast wonen vele forensen uit Venlo in deze kern. De kern Kronenberg heeft een overwegend agrarisch karakter. De kern Evertsoord bestaat vooral uit land- en tuinbouwbedrijven. Het vroegere klooster Maria-ter-Peel is thans in gebruik als "open-inrichting" voor gedetineerden. Het recreatiecentrum de Schatberg ten zuiden van Evertsoord is van bovenregionale betekenis.

6. Conclusies Sevenum

6.1 Ter afronding van de inventarisatie van de gemeente Sevenum dienen de volgende opmerkingen te worden gemaakt.
Tussen 1850 en 1940 vond in de kern Sevenum een duidelijke toename van de bebouwing plaats, langs de diverse doorgaande wegen was nieuwe bebouwing ontstaan o.a. aan de Maasbreeseweg. Elders vond een meer geleidelijke invulling van de bestaande nederzettingsstructuren en verdichting langs bestaande wegen plaats.

Het geven van een stedebouwkundige typologie wordt niet relevant geacht. Het totale aantal geïnventariseerde objecten in de gemeente Sevenum bedraagt 128.

6.2 De in het kader van het MIP geïnventariseerde bebouwing bevindt zich met name in de kernen Sevenum en Kronenberg.

In de kern Sevenum werden o. a. aan de Raadhuisstraat, Raadhuisplein en Markt een aantal woon-winkelpanden en enkele landhuizen geïnventariseerd. Aan de Peperstraat staan o. a. een tiental panden in een eenvoudige traditionele stijl uit de jaren twintig en dertig met een woonbestemming. Langs de Steeg, de doorgaande weg richting Kessel werden diverse panden geïnventariseerd met een agrarische bestemming. Langs de Maasbreeseweg werd het grootste aantal panden opgenomen in de inventarisatie t.w. 16 veelal vrijstaande woonhuizen uit de eerste decennia van de twintigste eeuw.

Vermeldenswaard in de kern Sevenum zijn de laat negentiende eeuwse kerkhofpoort aan het Raadhuisplein. Het magazijn van de boerenbond Sevenum -America aan de Molenstraat. Dit bedrijfspand verkeert in een nog vrijwel authentieke staat. De pastorie aan de Kerkstraat, deze bevat neo-classicistische elementen. De kapelanie aan dezelfde straat is het werk van de Blerickse architect A.J. Rats en wordt gekenmerkt door lichte invloede van het zakelijk expressionisme. Aan de Grubbenvorsterweg ligt de Hoeve Rosa-Heide uit 1910 . Deze boerderij van het hallehuis-type vertoont elementen van neo-renaissance. Aan de Maasbreeseweg nummer 25 ligt een monumentaal vrijstaand pand met een opvallende variatie in materiaalgebruik en kleurschakering.

In de kern Kronenberg is de kerk uit 1931 van architect H. Valk met de trapgevels het meest in het oogspringend. Het woonhuis aan de Simonsstraat nummer 2 met rieten dak is eveneens vermeldenswaard. In deze kern werden voorts o.a. aan De Hees een aantal panden uit de jaren twintig en dertig in de inventarisatie opgenomen.

In het buurtschap Evertsoord werd het voormalige klooster Maria-Ter Peel geïnventariseerd.

Thans is dit gebouw als open penitentiaire inrichting in gebruik.

Het relatief grote aantal kapellen, een zevental, dat in deze gemeente werd aangetroffen is vermeldenswaard.
In het buitengebied tenslotte werden diverse boerderijen geïnventariseerd o.a. de herenboerderij aan de Renkensstraat nummer 24.

Literatuurlijst

Dorpseigene Sevenum. Inventarisatie van cultuur-historische objecten in de bebouwde kom van Sevenum, Heemkundevereniging Sevenum 1992.

Ruilverkaveling Melderslo. Voorontwerp-plan. Uitgave : Ministerie van Landbouw en Visserij Landinrichtingsdienst. 1986.

Lijst van Nederlandse gemeenten sinds 1830, waarvan de grens is gewijzigd, die zijn opgeheven, nieuw gevormd of ingepolderd. 1968.

Limburg in vogelvlucht. Leeuwarden 1980.

A. Steegh, Kleine monumentenatlas van Nederland, Zutphen 2e druk.

Ph. VanderMaelen, Dictionnaire Géographique du Limbourg, Assen 1978.

G.C.P. Linssen, Verandering en verschuiving. Industriël ontwikkeling naar bedrijfstak in Midden- en Noord-Limburg, 1839-1914, Tilburg 1969.

J.F.R. Philips, J.C.G.M. Jansen, Th. J.A.H. Claessens, Geschiedenis van de landbouw in Limburg, 1750-1914, Assen 1965.

J. Kuyper, Gemeenteatlas van Limburg, Maasbree 1981.

Streekplan voor Noord- en Midden-Limburg, 3 dln., 1982

Kaartmateriaal

Tranchotkaarten 1803-1820
no. 24 Deurne
no. 25 Horst
no. 26 Velden
no. 32 Helden
1:25.000

Kuyperkaart gemeente Sevenum
1867
1:50.000

Topografische kaarten, 1934
no. 694 Helenaveen
no. 695 Grubbenvorst
no. 711 Panningen
1:25.000

Kaart Provincie Limburg, 1982
1:50.000

Streekplan Noord- en Midden-Limburg, 1982
Kaart 2 : Natuur en Landschap
1:100.000

Kaart gemeente Sevenum, 1982
Provinciale Planologische Dienst
1:10.000

Lijst van bijgevoegde afbeeldingen

I De huidige gemeente Sevenum
IIa-c De gemeente Sevenum in het eerste kwart van de negentiende eeuw
III De gemeente Sevenum in 1867
IVa-d De gemeente Sevenum in 1934

SEVENUM

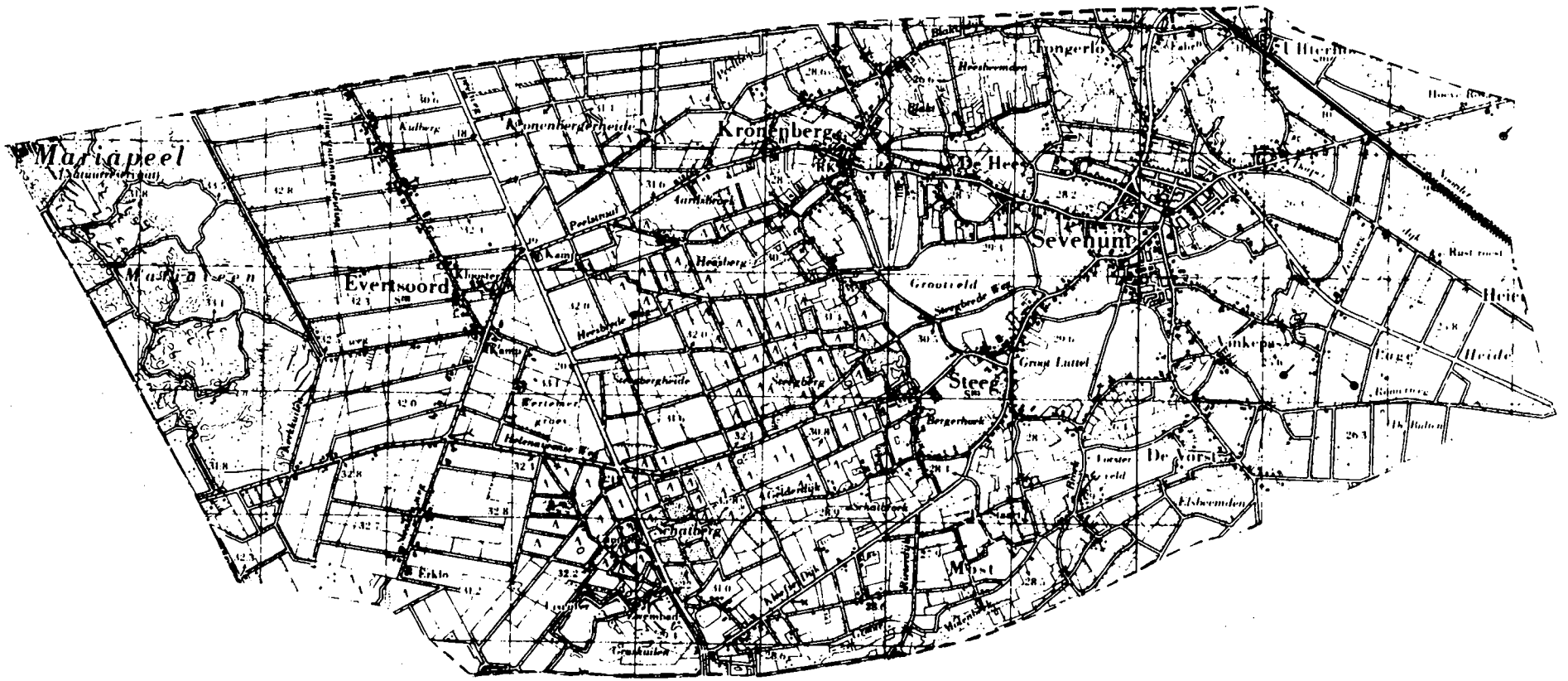
Mariapeel
Evertsoord
Kronenberg
De Heer
Sevenum
Steeg
De Vorst
Meest
Grootveld
Heerlerheide
Heerlerbaan
Kulberg
Aanhaarg
Heerlerbeek
Erkin
Elsbroemden

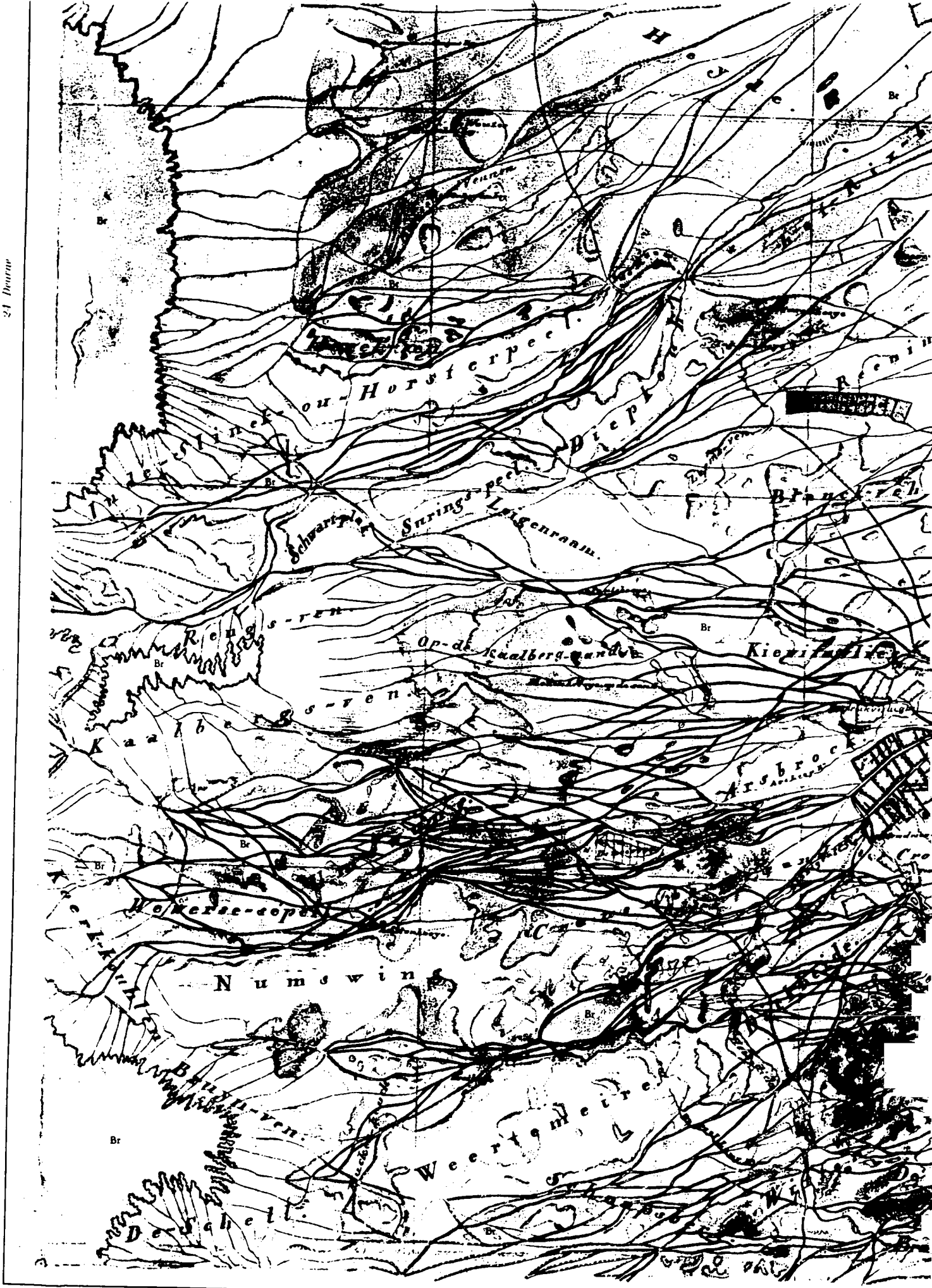

II A

Topographische Aufnahme rheinischer Gebiete durch französische Ingenieurgeographen unter Oberst Tranchot 1803-1813 und durch preußische Offiziere unter Generalmajor Frhr. v. Müffling 1816-1820 mit Ergänzungsblättern 1826-1828.

Längenmaßstab 1:

1000 500 0

Längenmaßstab 1:25000 (1 cm der Karte = 1 km der Natur)

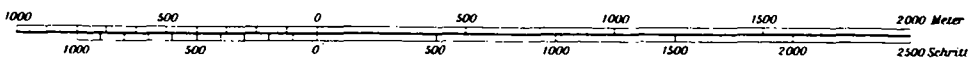

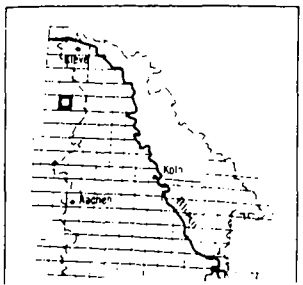

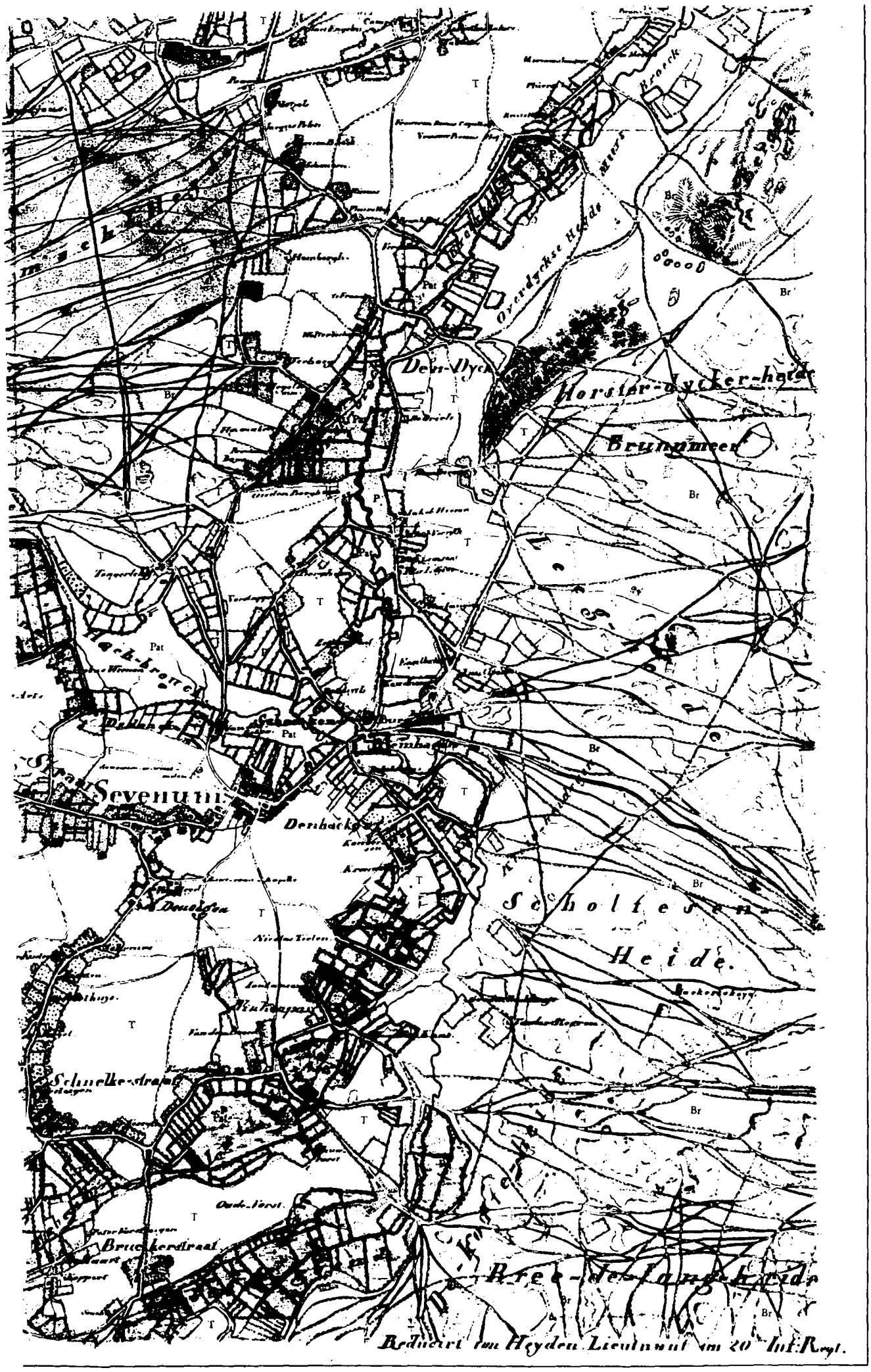

II c.

tur)

2000 Meter

Kennzeichnung der Bodenbewachsung (Kulturarten) und Bodenbildung

Die Bodenbewachsung ist auf den handgezeichneten und kolorierten Originalblättern durch Flächenfarben wiedergegeben, deren Bedeutung auf einigen Blättern zusätzlich durch Buchstaben hervorgehoben ist. Bei der Durchmusterung der Karten wurden auf allen Blättern die unten erläuterten Buchstaben nachgetragen, bzw. neben die schon vorhandenen der Originale gesetzt. Schrägliegende Buchstaben bedeuten eine unsichere Aussage, eingeklammerte Widerspruch zum angrenzenden Kartenblatt. Die Farben beziehen sich auf die Darstellung in den Originalkarten. In den Nachdrucken kommen durch die Reproduktion bedingte Farbverschiebungen vor.

PROVINCIE LIMBURG. GEMEENTE SEVENUM

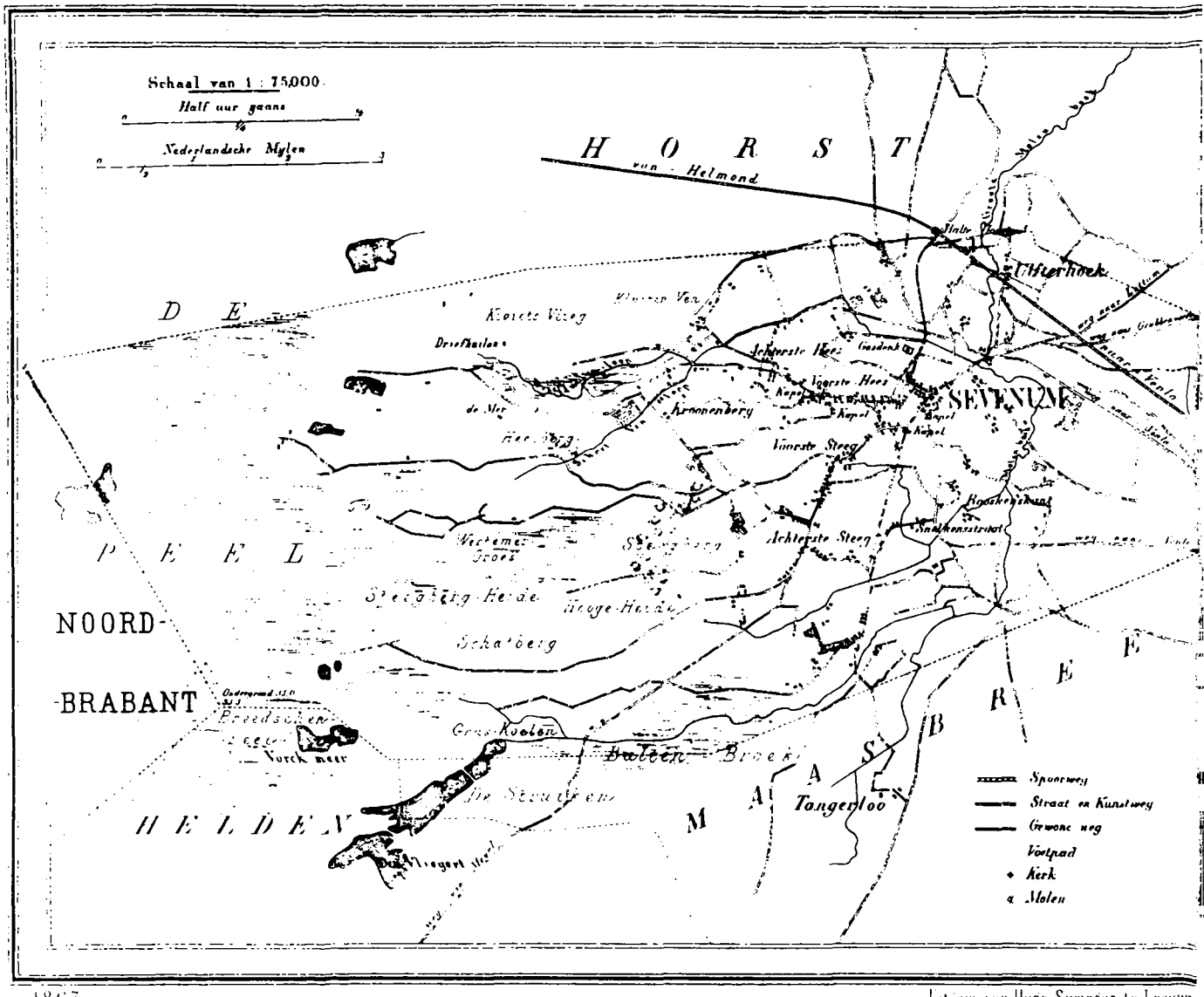

1867. Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwar

4974 Bunders. 1950 Inwoners

III

673	674	675
694	695	696
711	712	713

Uitgave 1936.

N

GRUB

Verk

Schaa

N°

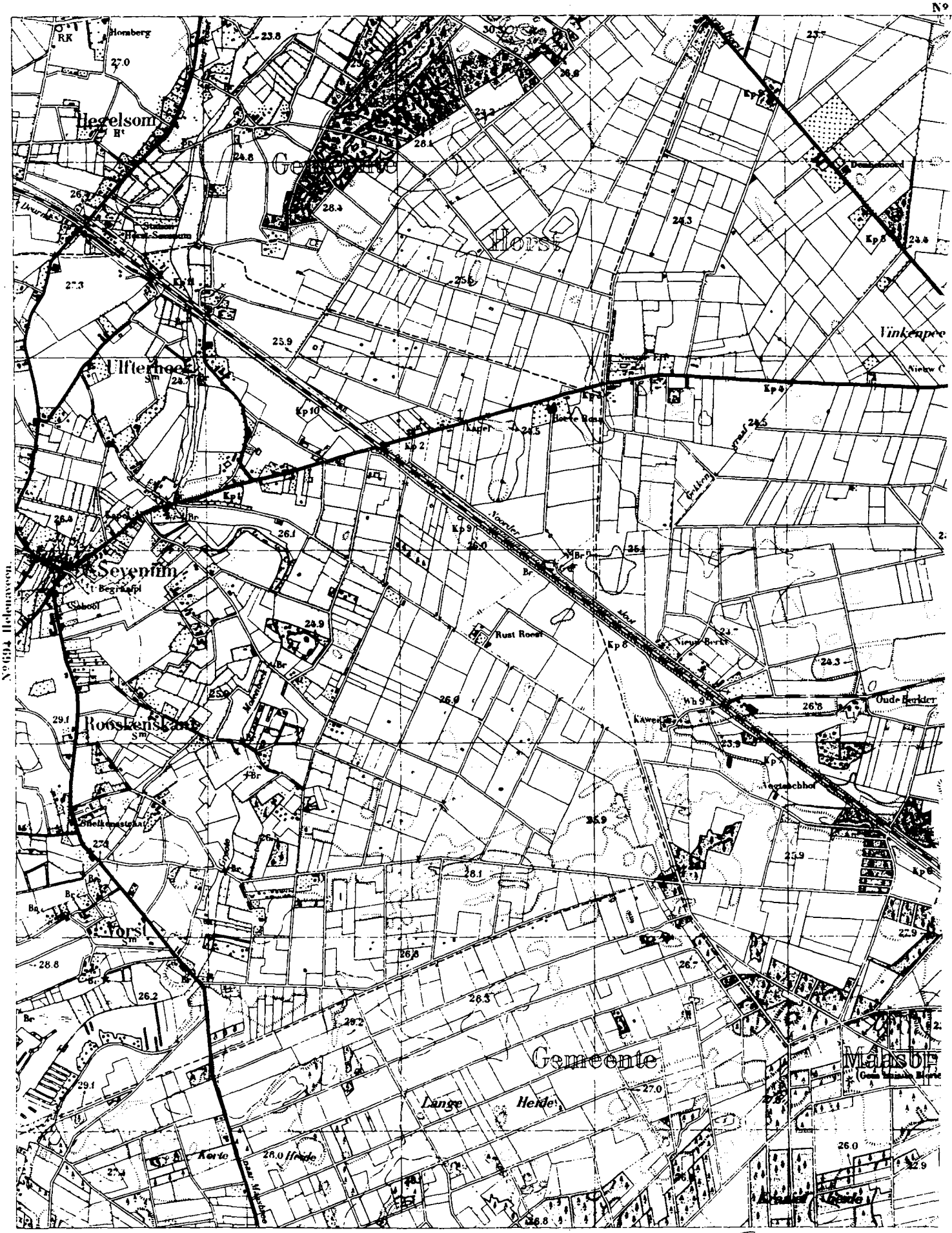

Topografische Dienst.

IV A

Schaal

Topografische Dienst.

IV B

Schaa

2500 2250 2000 1750 1500 1250 1000 750 500

De Auteursrechten zijn voorbe

1:5000.

Meterik.

x' +34938.6
y' -858011

x' +44938.4
y' -858702

America

Voor America

Heinderdonk

Achterste Hees

Voorste Hees

Kronenberg

Grootveld

Voorste Steeg

Groot Luttel

Achterste Steeg

Broek

Omwenk

Wortenbergveld

Steegbergheide

Kiezlsweg

Heesbeide

Steegbeede

Schietbaan

Bergerhoek

Kronenbergerhoek

Drieluikenweg

Peelweg

Neuwerk

Hertenbergloop

Kapelpad

Kapelsteegerbr

De Steert

De Coppens

Op den Broek

Vorsterveld

In den bland

Groote

Noorder Sloot

Heesbroek

Hoogbroek

Malenveld

Pongerveld

Hoogbroekbeek

Hoogbroekveld

Slong

Kapel

Br

Hoogtemeting verricht in 1935.
Foto-litho.

IV e.

5000 meter.

2500 meter.

behoore van den Staat der Nederlanden.
erboden.

693	694	695
710	711	712
726	727	728

Uitgave 1936.

№ 711

PANNINGEN.

Verkend in 1934.

Schaal 1:25000.

№ 694 Helenaveen.
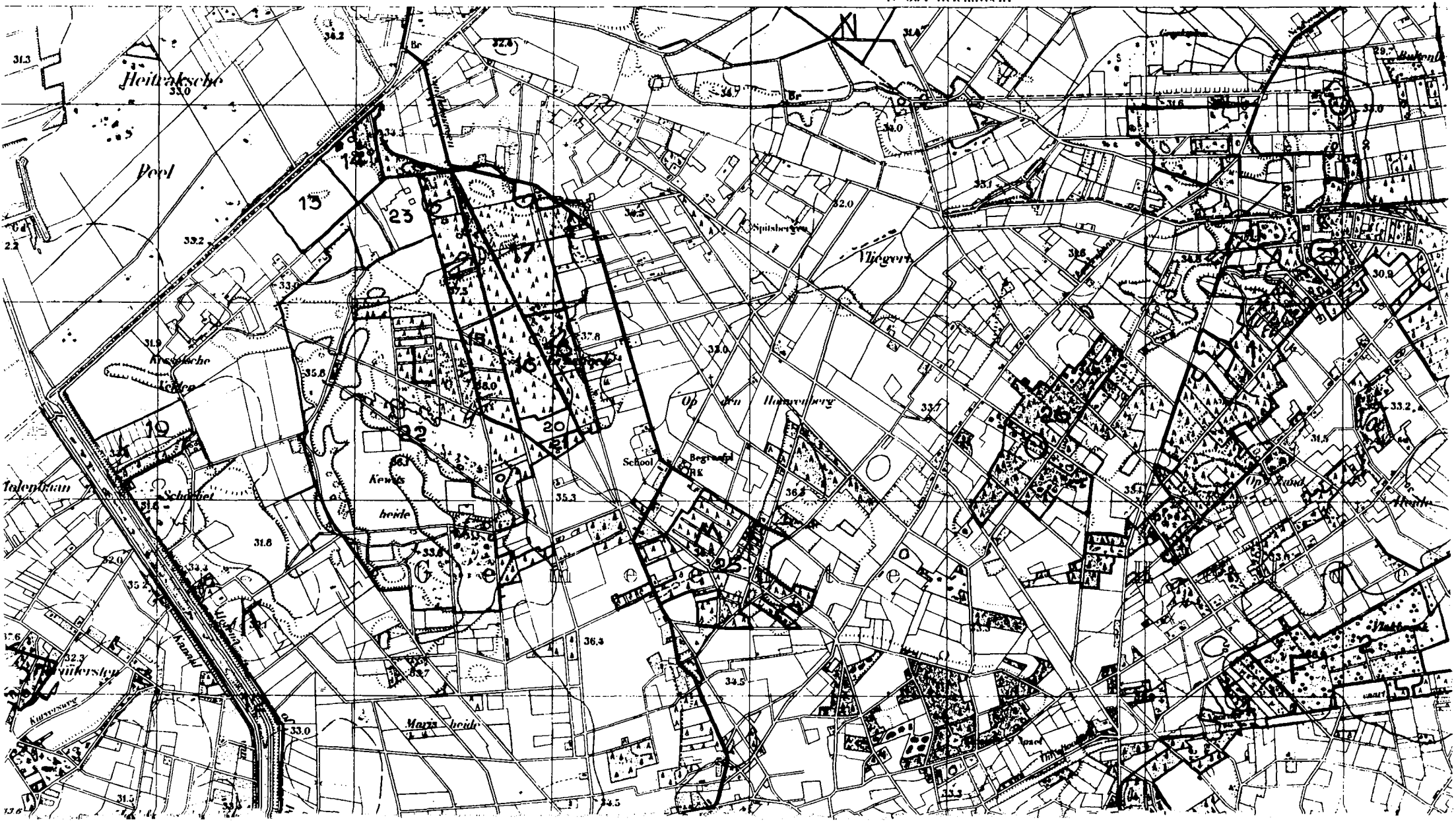
De coordinaten der hoeken van het blad zijn uitgedrukt in het stelsel der Rijksdriehoeksmeting.